

TELEGRAFUL ROMANU.

№ 53. ANULU XVI.

Sabiuu, in 4/16 Iuliu 1868.

Telegrafulu esse de done ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiua foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate catre expeditiua. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straini pe anu 12 p. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Sabiu 3 Iuliu.

Complanarea cu Croati'a e intr'adeveru ga'ta, in sa de o camdata numai pre hãrthia. Unu comitetu compusu din ambele deputatiuni, pertratãndu intre sine, au redigiatu unu proiectu care se va primi cãtu mai in graba si decãtra diet'a din Pest'a. Partea cea mai grea, partea finantiale a complanãrei e in urmatorele resumata: Din venitul croatu se voru intrebuintã 45 de procente pentru acoperirea lipseloru autonome, 55 de procente in sa voru intrã in cas'a centrale ungureseca pentru acoperirea speseloru comunu-pragmatice. La stabilirea acestei cuote s'au normalu venitul intregu de 4 1/2 milioane, din cari 2.200.000 vinu la Croati'a, si restulu pentru lipsele comune. Din restantiele de contributiune pãna la anulu 1867 cadu 63 de procente la Croati'a, 37 la Ungari'a. Dãca cum-va venitul Croatiei nu aru fi de ajunsu pentru acoperirea speseloru de mai susu, atunci deficitulu e de a se luã din finantiele comune a corõnei unguresci. Imbunatatindu-se in sa starea materiale a Croatiei prin anesarea Dalmatiei si incorporarea confinului militare, cã sa trãca venitul preste 4 1/2 milioane, atunci pentru cuot'a ce are de a intrã in cas'a comuna suntu facute dispositionele necesari. Sucursulu Croatiei pentru spesele pragmatice nici intr'unu casu nu pãte trece preste suma de 3.980.000 fl. v. a. Desbaterea asupr'a afacerilor financiare e naturalmente o afacerã comuna, si ea se cuvine a fi pertratata decãtra dieta comuna din Pesta, la care participa Croati'a cu 31 de voturi. Numai documentele financiale privitõre la Croati'a, suntu de a se asterne apoi si dietei din Agramu, dupa pertractarea loru in diet'a din Pest'a.

Despre decursulu conferintiei micste a deputatiunei regnicolare tinute in 5 ale lunei curente in Pest'a serie „Agr. Ztg.“ ca cestiunea pretinsa din partea minoritãtii croate, si sustinuta de Deák Ghiczy si Csengery in privint'a bugetulu autonomu alu tieri au fostu respinsa. Majoritatea deputatoru croato-sloveni s'au impotrivitu deputatoru unguri dicendu: ca pararea exprimata de Deák pentru tier'a loru (Croati'a si Slavoni'a) e nefavorabile, ba chiaru periculõsa. Acãsta obiectiune a majoritãtii deputatoru croato-sloveni fu considerata si din partea unei majoritãti de deputati unguri si in contielegere cu regimulu au otãritu. Fatia cu acãsta otãrire remase Deák cu parerea sea in minoritate.

Astfelu invinsu cu majoritate de voturi Deák declara, ca nu are nice „unu dreptu“ aici (in conferintia) de a combate majoritatea deputatiunei unguresci si conclusulu loru, si de acea nice nu vã mai luã parte la discussiunea acestei cestiuni, ci 'si resãva in sa dreptulu de a reprezentã acea ce e datoriu comitentiloru sei in diet'a tieri. Impresiunea acestei declarãri alu Deák consterna ambele pãrti in sa nu au potulu sa strãforme conclusulu majoritãtii unguresci si croato-slavonesci. Dupa acestu conclusu, la care au intrevenitu si ministrulu de finantie Lónyay, — capata Croatia si Slavoni'a pe anu spre acoperirea bugetulu seu de tiera suma de 2 milioane sãu 2.200.000 in detractiuni procentuale de dare. Unele determinatiuni mai de aprõpe remãsera pentru conferintia viitõre.

Minoritatea deputatiunei croato-slavone protestã energicu contra conclusulu de mai susu, si-si va reprezentã motiunea sea si in diet'a din Agram precum i-si va reprezentã Deák opiniunea sea in diet'a din Pest'a. Contele Lancovici nu au pututu isbuti cu proiectulu seu mijlocitoriu: de a nu se decide de acum definitivu asupr'a cestiunei financiale ci de a o lasã suspensa cã cestiunea Fiumei, fipsandu de o camdata pãna la o decissi-

une principale a dietei pentru recerintiele tieri pre anulu acest'a e suma anumita.

Despre Itali'a cetimu cele urmatõre in nr. 23 din corespundintie generale dupa Tr. Corp. de Parisu.

„Atrãgemu cu osebite luarea aminte asupr'a extracteloru urmatõre din corespundintia nõstra din Florentia, cãci cele ce aflãmu din trena au unu osebitu caracteru de importantia si de autenticitate.

„Nu e de tagaduitu ca situatiunea Italiei se afla in momentul de fatia fõrte grava, fãra cã sa-si pãta face cine-va o idea drãpta despre acãsta la Burs'a din Parisu. Italianulu scade, Italianulu se urca, s'a urcatu mai cu sema, si agentia Havas n'a sciutu nici odata sa ne esplice acãsta; cu tãte ca enigm'a nu se deslãga prin cabinetulu ministeriulu italianu ci numai si numai in biururile dlui Rothschild. Insa si votarea legiloru financiarie nu depinde de deputatii nostri, ci de buna placere a dlui Rothschild. Saru putea dice chiaru ca dela densulu emana mai tãte espunerile financiarie ale dlui Cambray-Digny si tãte proiectele de lege de cari suntemu inundati de vre-o cãte-va luni incõce. In fine celu ce numesce pre Liquidatori in Itali'a e dlu de Rotschild.

„Populatiunile italiene incepã a-si dã sãma despre acãsta stare de lucruri, de-si cam intunecatu, si in privint'a acãsta nu respingu mustrarea de nerecunoscintia, ce li se face neincetatu; cãtra cine si pentru care lucru sa fie ele dara recunoscãtoare?

„Asiã dara in acãsta strãbalare financiarã care se intinde pretutindene pãna la proportiunile unei strãbalãri sociale, vomu putea gãsi causele si protestulu turburãrilor ce se pregãtescu si cãror'a preste putinu peninsula va servi de teatru. Nu e de uitatu asemenea ca pre cãtu va esistã o cestiune romana, Itali'a va fi in lerbintiãla.

„Guvernulu e nesiguru, dara nu e totu astfelu si partitulu celu inaintatu, alu Garibaldianiloru, alu burbonieniloru, alu autonomistiloru si alu legitimistiloru in genere. Partitulu inaintatu, intielesu cu Garibaldianii, lucrãza in acestu momentu in tãte orasielẽ pentru organizarea comiteteloru cari au instructiuni a stã ga'ta pentru o miscare insurectionale, simultanea in tãta peninsula. Vointi'a loru aru fi fostu cã miscarea se incãpa din pnetulu centrale, din Rom'a, dara toti patriotii parasira orasiulu.

„Guvernulu italianu temendu-se de aflarea de facia a emigratoru romani. Adunati in prea mare numeru in orasielẽ vecine ale Stateloru pontificali, precumu Foligno, Terni, Forli, Ravenna, etc. sa nu devina pentru dinsulu unu isvoru de greutãti, i a internatu in orasielẽ Piemonteloi si ale Lombardiei. Chiar la Florentia emigratii Romani nu prea suntu numerosi. La Genova in sa, elementulu garibaldianu e fõrte mare si fostele comitete de inrolare s'au pusu era pre lucru.

„Numai sosirea lui Garibaldi s'ascãpta pre continentu.

„Se anuciãse ca era sa se duca la baile de la Ischia, ca de aci, era sa faca o calatoria in Sicilia si de acolo sa trãca in provinciile Neapolei. Burbonienii in provinciile fostulu regatu alu Neapolei, si autonomistii in Sicilia, ne mai vorbindu de cei-lalti se vorbise sa se folosãsca de acãsta impregiurãre. Dãra guvernulu italianu se dice ca ar fi rãgãtu pre Garibaldi, cu multa staruintia, sa-si mai amane plecarea si Generalulu a cãrni slabiciune si credulitate, se asãmãna cu curagiulu seu, s'a induplecatu de rugaciunile ministerulu si s'a lasatu de o cam-data de calatoria sa. Iãta unde ne aflãmu astadi, dara Garibaldi pãte sa primãsca alte consilie, si pana mane se voru schimba tãte acãstea.

„Se vorbesce ca se va modifica cabinetulu. Dupa ce se voru discuta si se voru vota pãte cate-va

legi de finance, camera sa va amana pre luna lui Noemvre, si ministerulu, dãca o va putã duce pãna atunci, va avea destulu timpulu de a se intãri, introducendu elemente noue in sinulu seu.

„Aflãmu in cea de pre urma ca Garibaldi e asceptatu cãtu de curendu la Florentia, spre a asista la ultimele sedintie ale camerei.“

Diet'a Ungariei.

In siedintia casei deputatoru dela 6 Iuliu face presiedintele casei urmatõrea provocare: Onorata casa! Inainte de a trece la ordinea dilei sa-mi fia permisu a me indreptã cu o rugare cãtra onorat'a casa. Noi ayemu unu numeru mare de cestiuni, ce ascãpta a fi resolvele; patria spre ascurarea ei ascãpta dela noi statorirea unui sistemulu de aperare, inaintarea intereseloru spirituale si materiale precum si deciderea mai multoru cestiuni momentõse — si tãte acãste le ascãpta cu nerãbdare dela noi. Acestoru pretensiuni drepte in sa vomu corespunde numai atunci, dãca noi, evitãndu in debaterile nõstre abaterea dela objectu, ne vomu restringe numai la tint'a propusa si dãca vomu grãbi deslãgarea afaceriloru celoru de urgentia si vomu face in tipulu acãsta cãtu mai multu in interesele patriei. Acãsta e rugarea mea si vomu fi fericitu dãca acãsta va aflã buna primire la membrii acãstei on. case (Aplause).

Dupa acãsta trece cas'a la desbaterea speciala a proiectulu de lege ce privesce darea, fonciaria, carea se continuã si in siedintia dela 7 Iuliu. Proiectulu se primesce cu unele modificãri.

La ordinea dilei e mai departe proiectulu de lege privitoriu la darea pentru case. Mai anteu se cetesce raportulu comisiunei centrale, apoi urmãza unu votu separatu alu lui

Col. Ghyczy. Densulu nu e de parere cã sa se puna dare pre casele de inchiriatu in tãte satele si cetãtile. Parerea sea o desvõlta mai departe si arata ca prin introducerea legi acãsteia de dare greutatea va fi pusa in spinarea celoru seraci si cari au lipsa de cortele, nici decumu in sa celoru ce suntu proprietari de case. Elu vrea asiã dara ca sa se introduca in estu anu acolo dare pre case, unde nu a fostu pana acum, in sa pre viitoriu sa se reformeze acãsta dare de asiã, incãtu sa nu se scõta dela proprietariulu casei, ci dela partidele locuitorie, de suntu acãstea proprietarii in-si-si sãu de suntu numai chiriasi. Elu are aici in vedere doue principii si adeca ca la urcarea darei sa nu fia considerate locuintiele cele mici de locu, cele mai mari putinu si ceva mai bine cele mari. A dou'a ca ce e alu statulu sa se dea statulu. Elu nu pãte acceptã proiectulu comisiunei centrale.

Treffort dice ca proiectulu nu e unu operatu perfectu, in sa crede ca detori'a e implinita, indata ce se va statori armonia intre recerintiele statulu si intre privintiele dreptãtii si ecuitãtii. Vorbesce apoi despre sistemulu presentu alu dãrilor din cestiune si arata ca indata ce fu luatulu la discussiune s'a aflu ca lovesce dreptatea in fatia. Sistemulu de fatia se basãza pre notiuni abstracte si prin urmare pre cifre abstracte, dara nu pre pretiu si pre venitul ce-lu aduce pretiulu. Aduce de exemplu mod'a de a platã dare, pre case in acele locuri unde casele de jumetate se inchiriaza. Classificarea dãrilor in sa afla vorbitoriulu nedrepta pentru ca e deosebire intre venitul caseloru din Dobretinu si venitul caseloru din comitatulu Ungu sãu Zemlinu. Proiectulu de fatia e recomandatulu asiã dara de dreptate, cea dintãiu cheia a dãrei, e recomandatulu de respectulu la clasele mai serace, cari numai prin acãsta potu fi favorite.

Dupa acãsta mai vorbesce Dobrzanaky carele spriginesce votulu separatulu alu lui Ghyczy

czy, apoi Kerkapoly care combate pe Ghiczy si Dobrzansky. Conte Ferdinandu Zichy vorbeste mai pre urma si se pronuncia pentru primirea proiectului de base si desbaterea speciala.

In sedinta casei deputatilor dela 8 Iuliu se desbate specialu proiectulu de lege privitoriu la darea pre case, care se continua si se termina in sedinta dela 9 Iuliu. In acesta sedinta dupa autentificarea protocolului ia cuventulu

Ministrulu Andrassy: On. casa! In absentia mea d. Hodosiu si mai multi deputati, au adresatu interelatiune catra intregulu ministeriu in cestiunea nationalitatiloru. Domnii interelanti marturisescu, ca, deorace comisiunea esmisa n'a prezentatu pana acum proiectulu seu, acesta cercustare a produsu in trinsii temerea, ca ministeriulu seu casa nici nu are de cugetu a subterne unu proiectu in cestiunea nationalitatiloru. Asia dara interelantii intraba pre intregulu ministeriu: adeveratu e, ca ministeriulu a impededatu comisiunea esmisa in presintarea proiectului, si face-va ministeriulu dispusitiuni, ca impededarea acesta se incete si comisiunea se presinte casei proiectulu seu catu de curendu.

On. casa! Respondiendu la acesta intrebare, mai nainte de tote credu, ca e de lipsa, se resping acea presupunere, ca ministeriulu aru fi avut cand-va de cugetu, in contra cuventului seu si a decisiuniloru casei a impededu presintarea proiectului. E adeveratu, ca ministeriulu intr' unu tempu a provocatu comisiunea, se si suspenda activitatea din acea cauza simpla, pentru ca ministeriulu, fiindu ocupatu in tote laturile, s'a temutu, ca acestu obiectu de mare insemnatate, va veni la desbatere, mai nainte de a lu-fi potutu studi. Acesta inse s'a intemplatu de multu, si ministeriulu e e preparatu pre deplinu a si presinta parerile inaintea casei; din partea ministeriului nu mai este nici o pedeca.

In catu pentru comisiune, on. deputati, pre cum si casa intraga voru sci bine, ca suspenderea activitatii din partea comisiunei, si are caus'a sa forte simpla, adeca: nepossibilitatea fisica. On. casa scie, ca membrii comisiunei suntu impartiti in trei comisiuni: in deputatiunea remnicolaria, in comisiunea finantiara si in cea pentru aperarea tierii. Daca on. casa aru voi, ca comisiunea esmisa in caus'a nationalitatiloru sa-si continue activitatea, atunci aru trebui sa alega alta comisiune, ceea ce, pre cum credu, nu va afla nimenea cu scopu.

Eu sumu dara de parerea, ca trebuie datu comisiunei tempu, se inchiaie mai nainte aceste obiepte neamenavere. — (Aprobare in drepta.) Asia dara din partea ministeriului, si pre cum credu, si din partea comisiunei potu asigurá pre deplinu pre dnii interelanti, ca cestiunea acesta, daca dnii deputati, — despre ceea ce nu me indoiescu, — dorescu cu atata caldura si sinceritate complanarea cestiunei,

ca ministeriulu si comisiunea, — se va deslega, catu de curenda si pre indestulirea reciproca; in asta privintia nu e nici o pedeca din partea regimului. Guvernulu, — de si nu pote prefige dno'a, ceea ce aru si fio procedura gresita, candu nu pote dispune despre agendele unei comisiuni, — nu numai ca nu voiesce, se impedece pre sintarea proiectului, ci o doresee cu caldura, si remane pre langa promisiunea facuta mai nainte, ca cestiunea acesta se va pertrata si deslega catu de graba, in totu easulu inse in decursulu acestei sesiuni. (Aprobare in drepta.)

Ios Hodosiu. Onorata casa (s'audimu) daca a-siu fi subserisu numai io singuru interelatiunea ce amu indreptatu catra intregu ministeriulu, in caus'a nationala, atunci io din partea mea a-si pute spune chiaru acum in catu m'a indestulitu responsulu dno' ministru presiedinte, seu in catu nu m'a indestulitu; dara fiindu ca interelatiunea o amu subserisu mai multi prin urmare este o interelatiune colectiva, credu ca nu comitu indiscretiune deca voui spune, ca avemu mai iutaiu a studi responsulu dno' ministru, si a ne consulta despre dechiararea ce avemu a face (sgomotu.)

De altminter, onorabila casa nu potu a nu face o observare, (se audimu). Suntu trei septamani de candu amu facutu interelatiunea, la care dno' ministru presiedinte abea asta-di a datu responsu. Io trebuie se marturisescu ca, dupa atata tempu me acceptamu la altu responsu. Acceptamu adeca, ca seu ministeriulu din dreptulu seu de initiativa va responde cu a depune pe mesa proiectulu de lege in cestiunea nationala, seu ca comisiunea inasa-si cunoscendu interelatiunea nostra, va fi grabindu cu lucrarea sa, si va presinta proiectulu ce de atata tempu se ascapta; dar nu vedu nici un'a nici cealalta (sgomotu); amu auditu numai frumosele promisiuni ale dno' ministru presiedinte, si enumerarea acelu impededaminte ce se afirma a fi esistatu si pana acum'a; va se dica, totu acele-si impededaminte; io inasa in tote aceste nu vedu alta, decatu editiunea stereotipa a promisiuniloru de pana acumu, si a totu acelu impededaminte de pana acumu (sgomotu.)

Dupa aceste repetiescu ce amu disu la inceputu, ca ne vomu consulta asupra responsului dno' ministru — presiedinte, si vomu face dechiararea nostra in privintia asta (sgomotu.)

Sig. Popu e indestulitu pre deplinu cu responsulu ministeriului, nu voiesce, sa se alega alta comisiune; casa se aduca decisiune, ca acesta cestiune se va deslega inca in sesiunea acesta.

Presiedintele dice, ca casa e petrunsa de necesitatea deslegarei indestulitoare a cestiunei nationalitatiloru, guvernulu a promis, ca se va subterne proiectulu respectivu; responsulu guvernului se inprotocoléza, asié dara decisiunea e de prisosu.

Dupa acesta presinta ministrulu presiedinte mai multe legi sanctionate despre venitul sárei, loteriloru, dare pre spiritu, consumu; despre punciare, dare pre bere si zacharu. Tote aceste se publicara numai decatu si apoi se facu votarea cea din urma asupra legi de darea fonciaria, carea se primi cu majoritate mare.

In fine Simonyi aterne unu proiectu de conelusu pentru eliberarea lui Asztalos si Madarasz.

Vine desbaterea speciala amintita mai susu. Legea se primesce cu putine modificari, dupa cum a propus'o comisiunea centrala. Urmeza apoi raportulu comisiunei centrale asupra darei din venitu.

Esamene.

Brasiovu 29 Iuniu 1868. Astadi se incheiara esamenele eleviloru de pre la scolele nostre gr. or. de aici cu solemnitatea indatinata. Acesta me indamna a serie ce-va, crediendu, ca intre cele interesante, care se cetescu prin jurnale se potu ceti si scrii despre scole, despre cursulu esameniloru, sporiulu eleviloru, numerulu loru si alte, dela cari putemu conchide inaintarea nostra pre viitoriu. Scolele despre cari scriu suntu cele de mijlocu adeca gimnasii, de cari abia uniculu completu — precum se scie — avemu noi romanii gr. or. din Transilvania si acesta e in Brasiovu.

Esamenele la acestu Gimnasiu au urmatu dupa ce supremulu Inspectoru scolaru Esc. Sea Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu Bar. de Sigauna, a delegatu pre pre on. D. Protosin celu Nicolau Popea ca locutiitoriu seu pentru acetea si mai alesu pentru ale Maturisantiloru.

In 24 ale acestei sosindu aici D. Locutiitoriu corpulu profesoralu, dd. preoti si negutiatori, i-au facutu cuviinciosa bineventare.

In dilele urmatore apoi au cursu esamenele gimnasistiloru ale semestrului alu II alu anului cur. scolaru, dupa ordinea esita din conferintia profesoralu din 1 Iuniu a. c. si adeca: Cele scripripuristice dela 10—15 Iuniu, cele orali dela 17—22 Iuniu si cele publice dela 22—28 Iuniu. Astfelu in 25 s'a esaminatu publice class'a VII din religione si latina si a VI din elina si matematica; in 26 class'a a V din latina si istoria si class'a IV din istoria si fisica; in 27 class'a a III din religione si elina si a II classa din germana si matematica si in 28 Iuniu s'a esaminatu class'a I din latina si istoria naturale si in urma din frances'a pentru a carei progresu intr'unu tempu scurtu D. Locutiitoriu a si esprimatu multiamirea sea.

Astadi in 29 ale acestei dupa doxologia si rugaciuni de multiamita, tinute in biseric'a Sf. Nicolae, a deposu esamenu fetiiele clasei a IV si in fine s'a cetitu classificatiunile in auditoriulu Gimnasiului. Dupa acetea D. Dir. Gav. Munteanu se sui pre tri-

FOISIORA.

Despre trecerea (concursulu) copiiloru la invetiatura. *)

(reprod. d. „Romanulu Tieranu“.)

Toti omenii chiaru de candu se nascu, au plantata (sadita) in inim'a loru mandria de a fi mai pre susu decatu cei'a-lalti omeni (a-i intrece), seu celu putinu de a fi de o potriiva cu ei la tote, si nici odata nu cugeta si n'aru voi de a fi mai pre josu decatu altii. Acesta mandria, ce se mai numesce si ambitiune, cresee si se maresce impreuna cu crescerea omului; dara cresee incetu; si numai candu o desvolta (o destepa) cine-va in omu prin intrecere (concurrentia) atunci cresee mai iute.

Deca nu aru fi avut omenii acesta mandria, si decu nu s'aru fi intrecutu unii cu altii, adeca ca unii sa faca unu lucru mai bunu decatu alu altor'a, seu sa fia mai fericiti caaltii, n'amu ave acum case frumose, haine bine facute, drumuri cu petra seu de feru, grau curatu, vite frumose, vaci leptose, si altele cate le mai vedemu ca suntu mai bine de cum au fostu mai

*) Materi'a acesta o luamu din foi'a dominicale „Romanulu Tieranu“, carea deca aru continua precum a inceputu, aru fi demna de recomandatiune, mai alesu tieraniloru si altoru, cari nu au avut ocaziune a face studii multe. Modulu de scriere lu voru vedé cetitorii din cele reproduse de noi. Acesta foia ese in fia-care Dumineca si costa pentru Austria 1 1/2 # pe anu. Red.

inainte. Nu-ti aduci aminte, frate Badeo! ca mai intartia numai mosiu pop'a N. ave grau curatu in comun'a nostra, caci vediuise si elu la Galati la unu arendasiu (posesoru) care venduse asemenea grau curatu cu 40 de lei chil'a mai susu ca celu sacarosu alu santiei sele? Si acum mai toti locutiitorii din comun'a nostra au grau curatu, caci nu s'au lasatu sa-i intreca mosiulu pop'a si numai elu sa venda grau cu pretiu mare. Ba inca Florea Glontiu, scii si d-ta, s'a luat la intrecere cu mosiu pop'a si cu altii, si acum... hei! hei! pop'a a rebasu multu mai pre josu! Si me temu ca acestu tempu Badea Vintila are sa iesa inaintea tuturoru plugariloru de aici, caci a semanatu grau multu si de rému de celu din Banatu. Apoi totu acestu felio de mandria, de a fi cine-va mai pre susu de altii, a facutu ca flacaii sa incure caii la San-Tóderu spre a vedé alu cui calu e mai grasu si mai iute ca sa-i dea cu bravo! si alu cui e mai slabu si mai móle ca sa rida de elu! (Acesta e unu obicei din vremea romániloru candu se intreceau care sa fia mai voinicu si cu calu bunu sa mérga la resboiu.) Asemenea si fetele, totu din acesta mandria se intreceau odata la furca si numerau la Joi-mari fusele cu tortu si jurebiele depanate, lucrate in tempulu de ierna, ca se véda care a fostu mai barbata si care a torsu firulu mai potriivitu ca sa traga flacaii la ele. Chiaru numeratórea ce faceau femeile óueloru in septemán'a de langa florii e totu o curata intrecere, caci mosii nostri asié se intrecu la tote. (Acum fetele si nevetele se intrecu mai bucurosu la mode (fudolie), la siedere, la preumblare, la fumatu tutunu, la a-

moru, si mai alesu la spoiel'a pre obradi ca sa se arate mai frumose decatu le-a facutu Ddieu, si sa fia mai cautate. (Iera flacaii se intrecu la crai-licuri si cei betráni la pisma si la pra impotriivita altor'a, si se manca ca cáni) Eata, dara, cum intrecerea face pre ómeni sa aiba lucruri mai bune si sa fia mai fericiti.

Unii ómeni, inasa, suntu mai isteti, mai indrasneti, mai cu curagiu, au mai multa mandrie decatu altii de a fi mai pre susu decatu toti; pre candu alti ómeni suntu mai nevoiasi, mai nepasatori, mai fricosi si au mai putina mandrie; si de aceea nu se potriivescu unii cu altii nici la invetiatura nici la avere: unii, spre pilda, suntu mai priceputi si mai invetiati, altii mai natangi si mai prosti; unii suntu mai bogati, altii mai seraci; unii suntu mari patrioti, adeca iubescu tier'a si pre tierani, altii nu (ba inca suntu si vendiatori de patria); unii mai viteji la resboiu, altii mai codalnici; unii, mai curati la trupu, altii, mai murdari; unii mai barbati, altii, mai lenevosi; unii au case bune si curate, altii se multiamescu a trái in bordeie, cu purcei, cu gánilé cu vitiei la unu locu, ca candu si ei aru fi totu animal! unii au haine curate, alti trentie inodate si nespalate cu lunile; unii suntu curati la capu, altii nu se spala si nu se peptena cu septamánile; unii suntu bisericosi, altii nu mergu la bisericu decatu, pote, in di'a de Sf. Pasci! si altele multe ca acetea. — Eata dara ca cei cei ce au mai multa mandrie si iubire de lucrurile bune suntu multu mai fericiti decatu cei ce nu-si dau multa simlinta ca sa nu remána mai inapoi decatu cei'a-lalti. Dara trebuie sa sciti, iubittii mei cetitori, ca

buna și roști unu cuventu, prin care aretă infintiarea Gimn, progresulu ee-lu face acest'a, aretă și multiamirea sea supremului Inspectoru, Escelentiei Sele Dlui Archiepiscopu și Metropolitu, care a contribuțtu multu la infintiarea și inflorirea lui, multiemi Locutiitorului, ca osteni la aceste esamene, cum și colegiloru Dlui Directoru, căci si-au făcutu detori'a pre intrecute. Indata după acest'a roști o cuventare D. Profesoru L e n g e r u, adresată către studentii, in carea le aretă chiemarea ce o pretinde cele trei forme ale timpului: viitorulu, presentulu și trecutulu. In fine da o povatia maturisanti-loru, cari iesu dela acestu Gimnasiu, că sa nu-si nite de povetiele și de folosulu luatu dela acestu Gimnasiu. Apoi in urma Pre on. D. Protosincelu și Locutiitoriu respunde prin unu cuventu destulu de momentosu. Densulu arata ea esistintia unui poporu depinde dela cultura lui; arata insemnatatea acestui Gimnasiu in sensu materialu și spiritualu cum și folosulu ce l'au produsu elu și cum a inaintatu in tempu scurtu, facendu pasi gigantici; aretă multiamirea și indestularea sea pentru progresulu ce l'au doveditu studentii la esamenele la care a presiedintu că Locutiitorulu Escelentiei Sele. In fine aretându chiamarea tinerimei și ca nu e destulu numai cu studiele făcute, le trase atentiunea la trei momente: esaminarea de sine, momentulu despartirei și momentulu multiamirei; deci sa-si esamineza fia-care trecutulu seu spre a si-lu indreptă pre viitoriu. In fine incheia, aducendu multiamita ajutoriloru acestui Gimnasiu, incependu dela Maiestatea Sea Imperatulu Franciscu Iosifu I și regimulu patrioticu, Escelentiei Sele Archiepiscopulu A n d r e i u, negutiitoriloru, brasioveni, cari infintiara și subventiunara Gimnasiulu, și in fine Camerei și Guvernulu din Romani'a. Cu imparărea premieloru la eminenti se incheia solemnitatea.

Acest'a fu cursulu esamenelor și alu solemnității la incheierea loru.

Precum amu intielesu, Pr. on. D. Protosincelu și Locutiitoriu a fostu foarte miscatu de totu sporiulu ce l'a aflatu și de aceea a și promis espresu, ca va incredintia despre acest'a pre Archiepiscopulu și Metropolitulu nostru, că pre supremulu Inspectoru scolaru.

Numerulu studentiloru gimnastii după espunerea dlui Directoru e 251; mai multi cu 32 că in anulu trecutulu. Intre acesti'a cum audiio suntu din Romani'a preste 50. Acestu Gimnasiu infloresce, pentru ca estu tempu sa propusu și limb'a francesă și desemulu. Prin adaugerea acestoru studii multi s'a deprinsu in limb'a sorora și culta a francesiloru cătu și in caligrafia și lini ele desenului.

Pentru propunerea limbii francesă sa ni se ferte a exprimă dlui Profesoru L u s i n é n u, carele după dispunerea Escelentiei Sele dlui Metropolitu, că sa

unii omeni intrebuintieza reu acesta mandrie sufletească; ei nu suntu mandri de a dorii o sorte mai buna prin silintia la meseri'a lor și prin fapte bune, cari inaltia pre omu la adeverat'a fericire; ci ei suntu mandri numai pentru ca suntu ajunsu ce-va mai susu că altii la bogatie, ori la sciintia, ori la vreunu postu, ori pentru ca se tragu din cutare nému (pare ca acelu nému a fostu picatu din ceriu in cosiu) acest'a e unu altu felu de mandrie trupésca, ce se numesce fudolie, care e sora buna cu cea mai stralucita prastie, căci fudulu seu prostu e totu una. Nu e asiă, Badeo-lóne? Nu iti aduci aminte de I, Medeleanu care padie oile altora, și déca a invetiatu și elu a sgarii potinu cu condeiu lu lamu pusu notaru alu comunei, nu e asiă ca nu'i mai ajungi acumu cu stremurarea de nasu? Hei! și apoi căti nu suntu ca dânsulu, mare! și anca chiar din acei ce suntu mai invetiati și in posturi multu mai mari! Vedi, Badeo-lóne, asemenea omeni nu suntu mândri, ci fudoli, seu mai bine, omeni de nimic'a, căci fuduli'a trupésca cobóra pre omu si-i aduce rusine, iera nu-lu inaltia că mândri'a sufletésca. Sa ne ferimu, dara de fudolie că de focu; și cu cătu vomu fi mai avuti și in posturi mai mari cu atât'a sa fimu mai prietenosi cu cei mai, josu decâtu noi. Asiă ne dice și Evangeli'a: „celu ce voiesce sa fia mai mare, sa fie noua sluga". (Ev. d. Marcu. Cap. 10 v. 43).

Acei dintre omeni cari au copii, și mai alesu invetiatorii suntu datori că sa nu lase pre copii a se obicinu cu fuduli'a dara totu odata se destepte in ei mândri'a de a fi mai pre susu decâtu altii la meseri'a lor și la fapte bune, facendu-i sa se ia

se predea in acestu Gimnasiu, o a predatu gratisu cu succesu foarte multiamitoriu.

Lânga acestea amintescu ca esamenele maturisanti-loru (6 la numeru) voru fi in luna viitoru. Celu alu gimnasticiloru a fostu in 23 Iuniu și ale copiiloru din norma au cursu sub presidiulu pr o. D. Prot Iosifu B a r a c u in 21 și 22 Iuniu. Despre numerulu copiiloru din norma și din scólele popularie de aici voi scrie alta data, cându voi insemuă și pre cei vrednici de scóla și alte.

Pertractarea finale la omorulu din Belgradu.

Paulu Radovanovici advocatu și capu alu complotulu continua mai departe in marturisirea sa: „Ce privesce negotiariile ce le amu avutu cu Sima Nenadovici, apoi acestia înteu la delaturarea principelui Michailu și a regimulu lui, formanduse atunci tóte mai bine. Pana cându susă inea combinatiunea, de a omori pe principele in cas'a dómnei Tomanja, disei către Sima: acumu e vorba de a face aici ceva asemenea, precumu sa facutu in Bucuresciu Cus'a. Eu diseiu, ca și elu ne aru fi de trebuintia, la acest'a vorba elu asigura sucursulu seu, intrebându-me numai, ca ce are de a se intimplă și prin cine?

Eu nu aflai cu eale, de ai face descoperiri mai detajate, ci credeamu ca mai antaju sa se realizeze planulu, apoi se îi descoperi tóte și se lu rogu de sucursulu seu. Mai tardu inca mi puse intrebări, inse nu fi dedui nice unu respunsu determinatu, fiind-ca intr'aceea me amu abatulu dela idea, de a omori pre principele la dómni'a Tomanja, și decretasemu de a lu omori in Topcider impreuna cu frate-meu Ljubomir.

„Cu Vidoje vorbi mai antaju Marici, apoi eu, și adeca despre modulu resculării poporulu și a rezultatelor ei. Eu voiamu că acest'a sa nu remana nefructifera că ace'a din anulu 1858. Eu îi diseiu, scupcin'a are de a determină sistem'a de gubernare și acum aru fi deja timpul de a se adopta cea monarchica, atunci eu voi fi pentru Kara-georgievici. Vidoje inea nu voiă a sci nimic'a despre acest'a și staruă pentru republica, și asta ne fu vorba.

„Cu Paja Trifcovici (secretariulu principelui Alessandru) sum canoscutu din anulu 1860, si-lu vediu totdeun'a de cate ori mersei la Pest'a. Cu elu corespundeamu in cifre despre relatiunile nostre politice și cătu mi stă in putere lu inecosciintiamu despre lucrurile cele mai insemnate. Acum patru ani compuseiu impreuna cu Vladimiru Ivanovici unu statutu, prin care voiămu a tiermuri de totu pre domnitoriu! acestu statutu lu trimiseiu prin Trifcovici junelui Petru Kara-georgievici. In 24 Ianuaru avoiu o intalnire cu Trifcovici in Seg'dinn unde îi descoperiiu planulu

la intrecere cu alti copii. Spre pilda: copilulu datu la cismarie, seu la ori-ce altu mestesiugu, se fia indatoratu de parinti și de maiestru a se intrece cu cei alti lucratori că sa faca mai curendu și mai bine lucrulu seu; și déca a isbitu, se fia mângaiatu cu ce-va, că sa-lu traga inim'a la intrecere.

Asemene trebuiescu copii indatorati și obicniti a se intrece unii cu altii cătu de desu la fuga, la sarituri, la urcare pe prajini netede și infipte bine in pamentu, la lupta, la tinerea de lucruri giele in mâni (de pre care vomu arata alta data), la călăritu, la darea cu pusc'a in semnu, la secere la sapa, și la alte asemenea lucruri bune cari le facu corpulu (trupulu) tare, viosus și sanatosu, și totu odata le destéptamandria de a nu se lasă nici-o data sa'i intréca altii nici la alte lucruri mai mari.

Cu tóte astea, iubiti cititori, D vóstra sciti bine ca la nimicu nu e mai bine sa se intréca copii ca la invetiatura; căci din tóte lucrurile din lume cartea e cea mai folositoare omulu: din carte curge lapte și miere pentru nutritia (hrana) corpulu și a sufletulu: Cine scie carte are și parte. Si apoi mai e o vorba veche ca „cine scie carte are patru ochi adeca doi ai corpulu și doi ai mintii, lunate prin carte.

Intrecerea la invetiatura trebuie sa se faca mai întâiu in scóla; și pentru aceasta rogămu cu totu denadinsulu pe D D-nii invetiatorii sa fia cu mare interesu pentru acestu lucru folositoru, și pe care mi l'a dictatu o lunga experientia (cercare.)

Folósele ce dá acestu concursu (intrecere) dintre scolari suntu multe și mari: prin concursu se

de o revolutiune intentionata din Serbia și fi spu-seiu, ca Petru va veni la cărma, inea mai antaju are de a subserie „constitutiunea." La promovarea planulu meu na mi a datu nimeni mijlóce, nice arme, nice lupi de óre-ce nu aveamu lipsa de asiă ceva după proiectulu meu.

Ce se atinge de fratele meu Cosia, apoi e adeveratu ca fratele meu George l'au chiamatu aici in Siabati cu vre-o 6-7 zile inainte de omoru și acea e adeveratu ca cei doi frati ai mei impreuna cu Rogici și Marici au omoritu pe principele. Eu și fratele meu Ljubomir ne aflamu pe tempulu acela, cându se petrecu scen'a in parculu cerbiloru, pe colniculu dela Topcider, și eu me uitamu prin ochianu la aceea, ce se intempla in parculu cerbiloru. Eu de aceea și venissemu la Topcider, Ljubomir inea nu scia nimic'a despre ceea ce se intempla. Eu marturisescu, ca intr'adeveru după asasinu amu venit in graba la Belgradu, cu scopu de a pune celelalte in lucrare adeca de a capatá pe ministrii Nicol'a Cristici și Blaznovaczi vii seu morti in manile mele și de a luá carmuir'a in mâna.

„Afara de persónele amintite nu au mai vorbitu nimeni cu mine despre omoru și revolutiune. Vedi bine ca in presera omorulu amu fostu eu, profesorulu Stanojevici și capitanulu Mitricevici la Sima Nenadovici, inea acolo nu amu schimbatu nici unu cuventu despre revolutiune. Cu Sim'a și Mitricevici asi fi potutu vorbi despre aceea, dáca amu fi fostu singuri; Stanojevici cu care nu stămu nici de cum in relatiuni amicale, me impedeca la acest'a; cu atâtu mai putinu dara a-si fi pututu vorbi despre ceva in presentia lui, dela care mi aru fi depinsu viati'a. Nici cu Mitricevici nu amu vorbitu nici odata despre acest'a, de-si me puteamu incredintia lui, căci déca nu a-si fi fostu siguru de sucursulu seu a-si fi fostu siguru de secretu. Firesce Sim'a scia cu ce planu umblu — inea numai ingeneralu.

Dupa asasinulu principelui avea Filipu Stancovici (care e prinsu acum in Pest'a) de a revolta comun'a de aci, precum și de a se mantui de cei doi ministrii mai susu amintiti și de a pune mân'a pre politia, pre cându gubernarea erá menita pentru mine, St. Boscovici și D. Marici; despre acesta combinatiune acesti din urma nu scia nimic'a de óre-ce nici odata nu amu vorbitu cu ei despre atari lucruri. Societății mele inea îi impartășisemu acestu planu.

Eu credu ca in cas'a mea s'au aflatu blancuete cu subscrierea falsa a lui Blaznovaczi, inea eu nu sciu cum au venit acelea la mine; numai fratele meu George au pututu face acesta calicia, fiindu ca asiă ce-va erá de totu de prisosu pentru planurile mele.

Bani nă amu primitu dela nimenea. (Marturisirile și datele mai prospete dovedescu contrariulu) Marici, Rogici și Vidoje au capatatu intr'adeveru de-

destépta in scólri mandria d'a nu se lasă mai josu de cătu altii la invetiatura, și îi face a ave aceasta mandrie și la alte lucruri, mai alesu la meseria ce va imbratisă mai in urma; prin concursulu acest'a scolarii se facu mai pricepuli mai gânditori, intielegu mai bine lectiunile ce li se dau, își frământa mintea, vedu ei singuri cătu póte fie care și cătu silintia sa si dé in viitoru că sa iésa mai susu, și alte multe, ce privescu la desteptarea mintii.

Concursulu între scolari e foarte trebuintiosu a se face la sfirsitulu fie cărei luna asup'a lectiuniloru invetiate pana aci căci, pe langa folósele aratate mai susu, scolarii suntu siliti că sa repetéze mereu din urma, și cu acestu modu nu uita ce a invetiatu. Deosebitu de aceasta, prin concursu se hotaresce și locul in care trebuie sa sté fie ca ra scolaru in băngi, după vitedia și isband'a ce a avutu la concursu, precumu vomu aratá mai la vale. Scolarii trebuie a fi obicniti sa si canósca ei singuri greutatea sciintiei ce au, și apoi sa nu suferu a li se luá locul din băng'a de către altulu de cătu in puterea concursulu; din contr'a, la acestu locu dobanditu cu sudóre, scolarulu sa tiena ca la capulu seu.

Pe langa concursulu lunaruu mai e trebuintiosu, și inea foarte multu, concursulu anuaru, facutu la finele anulu scolaru (in Iuniu) pentru alegerea premiantiloru. Prin acestu concursu generalu, scolarii vedu cu ochii ca premiele nu se dau acelor'a căroru invetiaturulu voiesce a le dá, precumu credu unii din parinti, ci, acelor'a ce ei singuri si le au dobanditu cu sudórea loru.

la mine cam la 100 galbini, in sa sub forma de in-primulu, de si nu suntu in stare de a mi lu ren-
torce. Ei au statu aici numai pentru esecutarea
omorului si a revolutiunei. Arme cumperau pe
banii mei acum unu anu, si adeca prin fratele meu
George, car mi aduse trei revolvere si trei hancia-
re din Pest'a.

„Mai multu nu sciu. Me rogu numai de a
se formulá unu locu din marturisirea mea astfelu:
„Candu m'amu dusu la Topcider nu amu sciatu ni-
mic'a ca in diu'a aceea se va omori principele;
candu sosiu in sa acolo si zariu pre fratele meu
George in parculu cerbiloru; mi cugetaiu, ca a-
cum se pune planulu in lucrare. Eu amu fostu si
sumu convinsu, ca fratele meu Ljubomir nu au sciu-
tu nimic'a, ca in 11 Iuniu se va intempra omo-
rulu, nici au sciatu, unde suntu George si Cost'a,
caci chiaru atunci m'au intrebatu, ca unde suntu
acesti'a, si eu i-amu respunsu, ca au ramasu a casa“.
Dupa aceea sub — o mormitura obstesca se duse
la loculu seu.

(Va urma)

Santemu recercati a publicá urmatorea e-
pistola:

Domnulu meu!

Nu-ti cunosc instrutiunile, in sa speru ca
dinariulu . . . aru ave chiamarea de a sti-
ma onorea pretiloru de omenia mai multu decatu
acelu filologu prussianu, carele — in contradicere
cu Plato — o ineca in secu, seu alunga dintre
scolari pre toti. Eu credu ca se nu se fortieze mai
departe, tocm'a in interesulu unoru scolari romani,
resultatulu cercetarei facute la gimnasiulu reg. ung.
de statu de aici si concedu bucurosu ori si cui de
a petitiuna pentru amovarea vre-unui profesoru;
trebuie in sa mi esprimu mirarea mea asup'a im-
pregiarerei, ca in foi'a d-tale i e iertatu unu a-
gita a t o r u cunoscutu sa-si largesca cuibulu min-
ciuniloru si calumneloru sele infaima, incatu sa se an-
ticipesce cu mana temeraria chiaru decisiunea asup'a
unei cercetari, provocate de elu insusi si necautate de
nici unu profesor u ngurescu. Si catu de bine a sciatu
predice acest'a modestulu meu colega dl. W.
Schmidt: ca pentru ce, si deca va apare articululu
ultragiosu in „Telegrafulu Romanu“ la ans'a data de
„Hon!“ In butulu a tota alarm'a orba fia disu dlu
meu: ca eu, carele de altmintrea i-mi place a fi
numitu adeveratu profesor u ngurescu, de-si in Vie-
n'a m'au aprobatu si nemti protestanti, — la tota
intemprarea nu amu alta misiune, decatu
de a cultivá tinerimea scientific'e si moralice si a
face din ea cetateni bravi si demni ai patriei no-
stre comune. — Eu nu amu de a face cauza comu-
neci cu „Hon“, nici cu cele-lalte diuarie ale stan-
gei si eu nu amu scrisu raportulu despre maialulu
gimnasiulu nostru, cu atat'a mai putinu, cu catu eu
toemai atunci, in 27 Iuniu eramu bolnavu si nu
amu fostu la maialu, ca in anulu trecut.

Celelalte afirmatiuni cutezate si stupide asu-
pra laudei cu spionagi u, pressiune la magiari-
sare in Sabiu, ura contra Romaniloru si svabiloru,
a caroru inclitu parochu emeritatu sum eu cu tota
seriositatea, le desemnezu din partemi de minciuni
malitiose si lasie a unu omu necorigibilu.

Ce se atinge de demnulu de compatimire
marsialulu lanculu si pandurulu mai
nou de a caroru pendante a conto romaniloru litera-
tur'a ungresca intraga multiamita lai Ddieu, nu pote
areta, negarea cea cotezatorie a lui „Bote“ nu ajuta ni-
mica, pana candu bietii copii le au in libelulu lor u, le
invatia bine si frumosu si canta mai bine in cuartetu,
ba le-au cautatu la celalaltu maialu in presenti'a mea,
fara sa fiu fa-cutu vre o intreuintiare din acest'a
ori sa me fuseserata deosebitu pentru acest'a.

Eu ti scriu Dtale ca unu homo bonae voluntatis,
carele si cunoesce datori'a sea de omu de onore si
redactore si vocescu ca onorea tututu colegiloru
mei de omenia, celu putinu in foi'a D-tale pentru
viitoriu sa se grigeesca mai bine.

Sabiu 8 Iuliu 1868.

Ludovicu Dier. m. p.

professoru gimnasiulu reg. ung. de statu
si parochu emeritatu.

Spre a corespunde principulu: audiatur et al-
tera pars, am publicatu epistol'a de mai susu; ni
aru fi parutu bine inse candu dlu tramitatoriu reman-
ne in marginele cestiunei relevate, evita unele es-
pressiuni neconvenabile si nu se atingea atat'a cu vee-
mentu chiaru si de noi, cu afatu mai vertosu, cu catu

nici nome nici caracteru preotiescu nu s'a pomenitu
nicairi, in nici un'a din corespundintiele nrului 50
alu „T. R.“

Varietati.

* (Ministrulu imperialu de resbelu di-
verse.) In 10 Iuliu ministrulu imperialu au sositu
in Pest'a spre a aplaná diferentiele escate in comi-
tetulu pentru inarmarea tierii. „Pester Coresp.“
aduce scirea ca partid'a lui Deak aru fi ttenutu in
9 a l. c. o conferintia in care s'au decretatu a ce-
re dela ministeriu amenarea dietei pe o lun'a. Prin-
cipele Karagyorgyevici au sositu in 7 Iuliu in Pest'a
si se afla sub ingrigire politiana, secretariulu
seu in sa fu prinsu indata cumu au sositu. Trif-
covici in lips'a unei incaperi acomodate fu asie-
diatu in cas'a orasiulu.

(Unu ministru croatu.) Dupa cumu
se telegrafa din Agram unoru foi din Vien'a, con-
tele George Pejacsevici aru fi designatu de
ministrulu alu Croatiei in ministeriulu ungrescu.

** (In caus'a stipendiiloru roma-
ne.) Inaltulu Guvernu alu Transilvaniei adresá,
cu privire la administratiunea fonduriloru romane,
citra venerab. ordinariatu metropolitanu gr. cat.
decretulu dtu 21 fauru a. c. cu intelesulu, ce ur-
meza:

1. Ca se escrie ven. ordinariatu archiepp. gr.
cat. concursule pentru dobandirea stipendiiloru deose-
bite, cari voru veni in vacantiu cu finea anului scol.
nu asiá de tardiu, precumu s'a intempratu in an.
tr. — si se efeptuesca publicarea concurselorulu celu
multu pana in 15 augustu a. c. si inca in intere-
sulu publicatei mai intintei celu pucinu in 2 diur-
nale, cari se edau in limb'a romana — candu va
fi a se defige pentru bagarea cereriloru de compe-
tintia unu terminu de 4 septemane, — era reco-
mandarea pentru conferirea stipendiiloru vacante se
se asterna guvernuulu reg. totdeuna celu multu
pana in 1-a octobre, cu care modalitate s'aru pote
efeptu asemnarea stipendiiloru in totu anulu scol-
lasticu la timpulu seu; ca-ci asiá asemnarile sa facu
numai pre unu anu scolasticu, si la inceputulu fia-
carui anu trebuie sa se renouiesca.

2. Cu privire la stipendiele din fundatiunea
lui Dr. Simeonu Romantiai suntu in escrierea de
concursu a se enumerá nu numai numerulu si cu-
antitatea stipendiiloru venite in vacantiu, ci a se
desfasiura si precisu tote acelea recerintie, cari
conditioneza dupa intentiunea fundatorelui repau-
satu dobandirea lor u, — din cari purcediendu si
escrierile de concursu, e de a se infra si acea,
cumca: potu concurge pentru dobandirea vreunui
stipendiu numai aceli tineri studinti, cari suntu nas-
cuti in marele Principatu alu Transilvaniei, — au
in studie calculi de eminentia si una portare mo-
rale buna, — intre cari voru ave preferintia cei de
origine nobile si deosebi cei, cari suntu consan-
geni fundatorelui repausatu, daca voru fi si de a-
mintrea calificati la dobandirea vreunui stipendiu.

3. Ca in venitoriu sa se conferesca stipendiele
din fundatiunea lui Dr. Sim. Romantiei nu numai
eschisivu auditoriloru de drepturi, ci si la acei ti-
neri studinti de buna sperantia, si en portare buna,
cari au de cugetu a se perfeptioná in studiile re-
ali si tehnice — seu si cele de arte frumose, de-
spre ce se va face totu deuna amintire in escrie-
rile de concursu.

4. Din pietate citra judecatori si testatorii sti-
pendiiloru suntu de a se infra in escrierile de con-
cursu in venitoriu: numele si pronumele, catu si
caracterulu lor u in integritatea deplina; er' nu pre-
cum s'a intempratu pana acumu.

5. Iera cu privire la escrierile de concursu
pentru dobandirea stipendiiloru din fundatiunile lui
Eframú Iosifu Klein si Petru Maioru suntu de a se
numera tote recerintiele aflatorie in cartea fun-
dationale si testamentulu fundatorelui — si pentru
chiaritatea lucrului in publicatiuni osebite una de
alta, etc. „Gaz. Trans.“

** „Buda-pesti Közlöny“ publica list'a teri-
tozeloru pre care se estinde sfera de activitate a
directiuniloru finantiarie de nou organizate in Un-
garia si Transilvania. — De directiunea finantia-
ria din Sabiu se tinu: Alb'a inferiura, districtulu
Brasiovulu, Alb'a superiura, districtulu Fagarasiu-
lui, Háromszék comitatulu Uniadorei, comitatulu cet-
tatiei de balta, scaunele: Reps, Mediasiu, Siur'a-
mare Sighisiu'a, Sebesiu, Oresti'a, Sabiu, Mercu-

rea, Noerichu; de directiunea finantiarie din Clusiu:
scaunele Aranyos, Csik, Maros, Udvarhely, — co-
mitatele: Szolnocolu Dobac'a, Kolosz, Tord'a, —
districtele: Bistrit'a si Nasendu, in fine acele co-
muni a comitatulu Kükölö cari se tine de rejonulu
de dare din Dicsö= Szent= Marton.

* (Principele Napoleonu.) inainte de
a pleca din Bucuresci, a primitu din partea D-lui
majoru D. Papasoglu, Charta geografica a tierii lu-
crata specialu pentru fiecare districtu. Principele
a fostu incantatu de acestu daru, a doritu sa vadia
in persóna pe acela care ilu oferise. Ca semnu de
multumire din partea A. S. I. a facutu D-lui ma-
joru Papasoglu unu frumosu cadou: unu inel in
auru purtandu o mare piatra da smaltiu d'asupra
careia se afla in diamanturi initiala N supramon-
tata de o coróna imperiala. E de observatu ca co-
lórea galbena a aurulu, aceia albastra a smaltiu-
lui si acea alba a diamantulu, compunu tricolorulu
Franciei.

** (Revolta in Botosiani.) De câte-
va zile se audise aicea, ca mai multe sate in apro-
pierea orasiulu Botosiani s'au revoltatu, si ca dona
companii de venatori au mersu acolo spre a stin-
ge revoltarea. Dupa scirile ce ni se comunica de
acolo, nu s'a tulburatu liniscea in nimica, si Boto-
sieneni s'au miratu multu audindu de o revolta
despre care nu scieau nimica. Militariu, cari au
plecatu de aici la Botosiani, suntu destinati de a in-
locui dorobantii, care s'a intorsu acasa pentru a
lucrá campiile lor u.

** (Racerea drumulu de
feru) de la Chisneu spre Iassi, s'a hotaritu de
la guvernu rusescu. Concesiunea a primita com-
pania Offenheim.

* (O intemprare trista.) In Vien'a
deprindiendu-se unu despartimentu de soldati in
ochire cu puscule, comandantele despartimentulu
comandá unu soldatu cá sa ochiesca asup'a capu-
lu seu si se traga cocosiulu. Pusca din intem-
plare au fostu incarcata in sa nu prinse focu; a-
cum i comanda se ochiesca asup'a unei case. Sol-
datulu ochiesce si trage cocosiulu pusca se slo-
bode si incarectur'a trece prin o ferestra si love-
sco pre o muere ce era in casa. Glontulu i in-
tra prin umerulu dreptu si est prin partea stanga
afara si petrunse prin o usia in a don'a casa unde
poi se si opri in parete.

** (O detunatura de fulgeru.) In
Sambet'a trecuta detuna intre 5 si 6 ore dupa a-
medi in turnulu bisericei sasesci. Fulgerulu se des-
carka in verfulu turnulu, bisericei evang. din cetate
veni pre coopersiulu la vale si intra in cas'a turnariu-
lui, acistrica astruculu facendu o gaura in form'a
unei palmi si est pre ferestra turnulu afara. Apar-
atulu telegraficu de focu fu putinu atinsu. Din
norocire turnariulu nu aufostu in casa, ci era ocu-
patu cu orologiulu de turnu, asiá evita pericolulu.

35—2

Citatiune edictala.

Ioann Nagiulu (alias Mare) romanu gr. or. din
Ungr'a, care de 3 luni de zile cu necredintia si-au
parasitu muierea sea, pre Bucura Homorozeanu din
Cohalmu gr. or. nesciindu-se unde se afla, se ci-
teza, cá in terminu de unu anu de zile sa se in-
fatisiedie inaintea subscrisului Scaunu Protopopescu
ca sa steie fatia cu muierea sea. Caci la din con-
tra, in intelesulu S. S. canone ale bisericei nostre
resaritene se va dá otarire párei radicate asup'a
pomenitulu si fara de densulu.

Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Cohalmulu.

Draosu 23 Iuniu 1868.

Ioann Iosifu Adm. Prot.

gr. or. alu Cohalmulu.

Nr. 14—1

EDICTU.

Mari'a Medrea din Boholtiu, — carea para-
sindu de doi ani de zile cu necredintia pre legiu-
itulu ei sotiu Iosifu Graur'a totu din Boholtiu, pri-
bejesce in lume fara a se pute sci loculu ubicatu-
nei ei, se citeza prin acest'a, cá in terminu de 8
luni de zile dela datulu presente sa se infatisieze
cu sotulu seu inaintea subscrisului foru matrimo-
nialu, caci la din contra si in absentia ei se va
decide pre bas'a S. S. Canone ale bisericei nostre
ortodoxe resaritene, divortiuulu cerutu de sotulu ei.

Cinculu-Mare 1 Iuniu 1868.

Forulu matrim. gr. or. alu tractulu protopo-
pescu alu Cinculu-mare.

Ignatiu Mandocea,

Adm. protop.